

AMERIŠKA DOMOVINA

Antonia Pavlic
7019 - 60th Lane
Ridgewood
Brooklyn, N.Y. 11227

CAN IN SPIRIT
FOR IN LANGUAGE ONLY

National and International Circulation

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

CLEVELAND OHIO, WEDNESDAY MORNING, NOVEMBER 19, 1969

STEV. LXVII - VOL. LXVII

CONRAD IN BEAN STA STOPILA NA LUNINA TLA

Danes jutraj ob 1.53 je pristalo lunsko vozilo Intrepid v Oceanu viharjev na Luni komaj kakih 600 čevljev od kraja, kjer je pristal pred dvema leti Surveyor 3. Ob 6.43 jutraj je astronaut Conrad stopil iz lunskega vozila na Lunina tla, pol ure nato mu je sledil Bean. Astronavta bosta ostala na Luni okoli 30 ur, nato pa se dvignila in se vrnila v Yankee Clipper, v katerem ju čaka Gordon, krožeč okoli Lune.

HOUSTON, Tex. — Sinoči ob sedmih sta astronauta Conrad in Bean prešla iz glavnega, matičnega vozila v lunsko vozilo Intrepid. Dognala sta, da deluje vse v redu. Točno po predvidenem narečju sta svoje lunsko vozilo ločila od matične ladje Yankee Clipper in se spustila proti Lunini površini. To sta dosegla in ob 1.53 varno pristala v Oceanu viharjev komaj 600 čevljev od vesoljskega vozila Surveyor 3, kot je bilo predvideno.

Astronavta sta ponovno pregledala svoje vozilo, nato pa se opravila za izstop na Luno. Prvi je stopil na Lunino površino ob 6.43 jutraj poveljnik vesoljske odprave Charles Conrad. Ker je

majhen, najmanjši od vseh astronautov, je moral skočiti na tla. Ta so, kot je dejal, precej vroča in plast drobnega prahu je debelejša, kot je bila v Morju tišine, kjer je sta pristala Armstrong in Aldrin od odprave Apollo 11. Pol ure za Conradom je stopil na Lunino površino astronaut Alan L. Bean. Richard F. Gordon kroži v matičnem vozilu Yankee Clipper v razdalji 69 milj okoli Lune in čaka na povratek tovaršev.

Conrad in Bean bosta ostala na Luni 31.5 ur in bosta od tega porabila za hojo po njeni površini nekako 7 ur in pol. Ostanek pa za počivanje, jed in druge opravke v luskem vozilu Intrepid.

Helsinki jeze Pariz

Francozi se jezijo, ker se vršijo razgovori v Helsinkih brez njih in brez Kine, ki sta tudi "atomska sila".

BRUXELLES, Belg. — V središču NATO so uradno vsi zadovoljni in pozdravljajo začetek razgovorov med ZDA in ZSSR v Helsinkih o omejitvi oboroževanja, privatno pa je v vladnih krogih, posebno v Parizu, Bonnu in Londonu precej zaskrbljenosti. V Parizu so naravnost "divji", trdijo sem došla poročila. Tam so na stališču, da Amerika in Rusija ne moreta rešiti vprašanja atomskega oboroževanja tudi za Pariz in Peiping.

V Parizu ne pričakujejo, da bi jih Washington kaj podrobneje informiral o poteku razgovorov v Helsinkih, prav tako nihče ne da dosti na to, da bi Moskva obveščala o napredku razgovorov v Helsinkih Peiping. Francija in Kitajska sta atomska sila, čeprav trenutno še šibki in brez zadovoljivih in zadostnih sredstev za prenos atomskega orožja. Obe sta na poti k takim sredstvom, pa naj bodo to letala ali rakete. Obljubo o obveščanju sveta NATO o poteku razgovorov v Helsinkih smatrajo v Parizu za "prevaro".

V Zahodni Nemčiji posvečajo posebno pozornost 700 raketa na srednje daljave, ki jih imajo Rusi na svojih tleh naperjene proti ciljem v zahodni Evropi. Opozarjajo, da ne more biti nobenega dogovora o omejitvi atomskega oboroževanja, v kateri ne bi bile vključene te rakete. Obrambni minister v Bonnu H. Schmidt je to javno povedal.

V Londonu Washingtonu v pogledu razgovorov še najbolj zaupajo, pa imajo vendar tudi tam pomisleke glede omenjenih 700 ruskih raket, naperjenih proti zahodni Evropi. Če bodo te v sporazumu med ZDA in ZSSR vključene, bodo v Londonu zadovoljni, če ne bodo, bodo skupaj s Francozi ustvarili neodvis-

Dr. Miha Krek, predsednik NOS, umrl

Filipinski volivni rezultati

MANILA, Filip. — Dosedanji predsednik republike F. Marcos je premagal svojega tekmeča Osmeno z večino 1,700,000 glasov. Podobno zmago slavi tudi podpredsednik Lopez. Za osem svobodnih mest v 24-članskem senatu se je potegovalo 8 liberalnih in ravno toliko nacionalističnih kandidatov. V sedmih okrajih so zmaga li Marcosovi kandidati. Prav tako so zmaga li vladni kandidati v 110-članskem predstavniškem domu. Marcos ima torej zanesljivo večino v Kongresu za prihodnja 4 leta svoje vlade.

Tretjič ne sme več kandidirati, tako odreja ustava, če je Marcos ne bo dal menjati, kot je v Aziji velikokrat navada.

Opozicija trdi, da so to bile najbolj umazane volitve na Filipinih, pa tudi najbolj krvave. Vsaj to bo držalo, kajti v volivni kampanji je zgubilo življenje 60 Filipincev, pred 4 leti je prišlo ob življenje le 40 domačinov. Optimisti trdijo, da se bo Marcos sedaj posvetil le blagru svoje domovine in da bodo po tem delu merili njegovo vrednost za deželo.

Papež se zavzema za Južni Vietnam

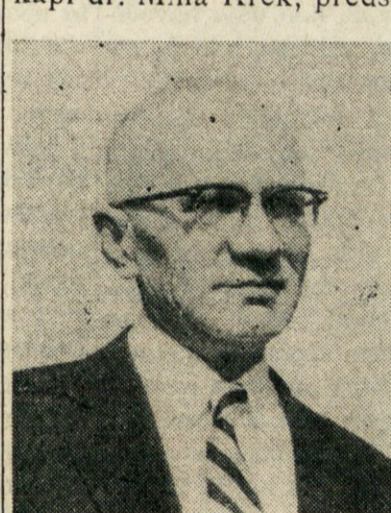
VATIKAN. — Papež Pavel VI. je v nagovoru na ameriške državne guvernerje, ki so ga obiskali, dejal, da podpira napor predsednika Nixona za končanje vojne v Vietnamu, toda pri tem naj ne pozabi na obrambo pravice Južnega Vietnama po samoodločbi.

Med guvernerji, ki so obiskali sv. očeta, je bil tudi J. Rhodes iz Ohia.

no atomsko oboroženo silo, katere jedro bodo tvorile britanske Polaris atomske podmornice.

Sinoči ob 11.15 je umrl v Woman's bolnici v Clevelandu dr. Miha Krek, predsednik Narodnega odbora za Slovenijo, minister v vladi kraljevine Jugoslavije od junija 1935 do julija 1943. Po končani drugi svetovni vojni, ko je v Sloveniji zavladal komunistični režim, je ostal v tujini in se leta 1947 naselil v ZDA, kjer se je prva leta posvečal omogočanju priseljevanja slovenskih protikomunističnih beguncev v ZDA, nato pa se trudil skozi vsa leta za slovenske narodne koristi.

CLEVELAND, O. — Sinoči ob 11.15 je umrl kljub vsemu prizadevanju zdravnikov ponovno zadet od srčne kapi dr. Miha Krek, predsednik Narodnega odbora za Slovenijo in predsednik Slovenske krščanske demokracije, naslednice Slovenske ljudske stranke, v katere glavnem odboru je bil vse od leta 1920.

Od junija 1935 do julija 1943 je bil minister v vladah kraljevine Jugoslavije, nato do septembra 1944 poslanik Jugoslavije pri zavezniškem vrhovnem poveljstvu za Sredozemlje. Ob koncu vojne, ko je zavladal v Jugoslaviji komunistem, se dr. Miha Krek ni vrnil domov, ampak je septembra 1947 odpotoval v ZDA. Tu se je prva leta trudil, da bi odprl čim večjemu številu slovenskih beguncev vrata v to deželo. V dobri meri se mu je to posrečilo.

Do januarja 1950 je pomagal urejevati Ameriško Domovino, k čemur ga je povabil tedanji urednik pok. Jakob Debevec, nato pa je odšel najprej v New York, nato pa v Washington kot predsednik Narodnega odbora za Slovenijo zastopat slovenske narodne koristi v "Odbor za Svobodno Evropo" in posebej v Mednarodno zvezo krščanskih demokratičnih strank, ki jo je pomagal ustanoviti z vodniki krščanskih demokratičnih strank drugih narodov.

Leta 1960 se je vrnil v Cleveland, kjer je nadaljeval delo za Ligo ameriških katoliških Slovencev, vodil politično delo kot načelnik Slovenske krščanske

demokracije in opravljal posle zastopnika Ameriške Domovine.

Pokojni dr. Miha Krek je bil rojen v Leskovici nad Škofjo Loko Tomažu in Mariji Krek 28. septembra 1897. Ko je bil star dve leti, se je družina preselila v Bohinjsko Bistrico, kjer je hodil mladi Mihael v ljudsko šolo, dokler ni odšel v Št. Vid nad Ljubljano v Škofovo zavode v gimnazijo. Ko je to končal, je moral v prvo svetovno vojno. Služil je v 27. domobranskem in v 2. planinskem polku ter bil na soški fronti ranjen. Po vojni je študiral v Ljubljani in v Zagrebu pravo in ga končal z doktoratom. Leta 1921 se je poročil z Amalijo, roj. Dežman, v Ljubljani.

Pokojsnik je zapustil ženo go Amalijo, sina Aleša in druge sorodnike. Pogreb bo v soboto dopoldne iz Grdinovega pogrebnega zavoda na Lake Shore Blvd. Podrobnosti bodo objavljene jutri.

Romunski vojni minister na avstrijskim vojaških vajah

DUNAJ, Avstr. — Avstrija je imela vojaške vaje, kot jih ima vsako leto. Letos so bile ob Donavi proti namišljenemu sovražniku "z vzhoda". Vaje so imele tehnični značaj, pa se jih je vendarle udeležil kot opazovalec tudi romunski vojni minister general Ionitsa.

Zanimivo je, da je prišla na manevre tudi švicarska vojaška delegacija. Prisotnost romunske delegacije ni napravila na avstrijsko javnost nobenega posebnega vtisa. Je pa to prvi slučaj, da je delegacija onstran železne zaves prestopila zaveso in si ogledala zahodno taktiko pri vojaških vajah. Ker je Avstrija glasom mirovne pogodbe strogo nevtralna dežela, ne more Romunom nihče podtikati političnih namenov, ker so poslali svoje vojaške gledat avstrijske manevre.

Iz Clevelanda in okolice

Rokoborba—

Jutri zvečer ob osmih se bosta pomerila v Areni na 3717 Euclid Avenue "The Sheik" in "Flying Fred" Curry v rokoborbi. Oba sta poklicna rokoborca, Sheik je prvak v svoji kategoriji za ZDA.

Katalinas bi bil rad predsednik mestnega sveta—

E. F. Katalinas je včeraj objavil svojo kandidaturu za predsednika mestnega sveta namesto Jamesa Stanton, kateri se z županom C. Stokesom nič kaj dobro ne razume. Vse kaže, da bo okrajno strankino vodstvo podprlo Stanton, ki ima tudi sicer močno oporo v svetu.

Boj okoli izvajanja šolske integracije

HOUSTON, Tex. — Zastopniki zvezne vlade so pred 5. zveznim prizivnim sodiščem trdili, da je potrebno za izvedbo šolske integracije v 6 južnih državah več časa, med tem ko so zahtevali zastopniki črnc, da se integracija izvede po vseh šolah "takoj", kot je to odločilo zvezno vrhovno sodišče.

"Mi mislimo, naj sodišče prepusti šolskim odborom izdelavo in predložitev načrtov. Vprašanje časa ni neresljivo," je dejal namestnik glavnega zveznega javnega tožilca David L. Norman. Zastopnik črncev Norman Amacker je sodišču dokazoval, da je nagla izvedba integracije važna stvar.

Spor je v 16 šolskih okrajih v 6 južnih državah, kjer zagovorniki civilnih pravic trdijo, da šolski odbori namerno šolsko integracijo zavlačujejo.

Lisica bila prva

WINNIPEG, Man. — Lisica je bilo prva žival, ki so jo začeli gojiti v Kanadi na farmah zaradi kože.

Zadnje vesti

WASHINGTON, D.C. — Državni tajnik W. Rogers je senatnemu odboru za zunanje zadeve razkril, da je imel zveze z rdečimi v Hanou, da pa te niso nič pomagale k napredku razgovorov o končanju vojne v Vietnamu.

HELSINKI, Fin. — Včeraj je bila prva redna seja predstavnikov ZDA in ZSSR na konferenci o omejitvi strateškega oboroževanja. Prihodnja je bila določena na jutri, danes pa je pripravilo sovjetsko poslaništvo sprejem za udeležence konference.

RIM, It. — Danes je v Italiji splošni štrajk proti pomanjkljivi skrbi vlade za stanovanja. Štrajka vse, od pekov in mesarjev, do policajev in čistilcev cest.

WASHINGTON, D.C. — Predsednik Nixon in predsednik japonske vlade Sato sta začela danes tridnevne razgovore o odnosih med ZDA in Japonsko, posebej pa se o bodočnosti otoka Okinawe, glavnega ameriškega vojaške oporišča v zahodnem Pacifiku.

BOSTON, Mass. — Včeraj je umrl v Hyannis Portu, Mass., 81 let stari Joseph P. Kennedy, oče pokojnega predsednika ZDA J. F. Kennedyja, pok. sen. R. F. Kennedyja in sen. E. M. Kennedyja.

Levičarska Libija ponuja Libanonu denar za vojno

BEIRUT, Lib. — Libanonska vlada je pod vedno hujšim pritiskom arabskih držav in njihove pokroviteljice Sovjetske zveze, ki tišijo vanjo, naj aktivno poseže v boj proti Izraelu. Libanon se izmika, češ, da nima za vojskovanje z Izraelom ne denarja ne izvežbane armade.

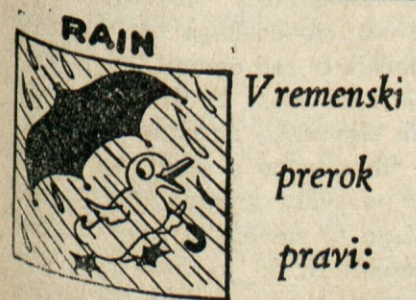
Sedaj je prišel iz Libije poseben diplomat v Beirut in začel ponujati denar, kolikor ga Libanon potrebuje za reorganizacijo svoje narodne obrambe. Seveda se mora libanonska vlada obvezati, da se bo udeleževala pritiška na Izrael.

Libanonska vlada je tako ne pričakovano prišla v novo zaganje. Značilno je, da se je takoj oglašila tudi Sovjetska zveza in predlagala Libanonu več gospodarskih in kulturnih stikov. Kaj naj to pomeni, vedo v Beirutu le predobro. Zato libanonska vlada hudo zameri Ameriki, da kaže tako malo zanimanja za izredno težaven položaj libanonske republike.

Ruska lunska raketa se pri poskusu razletela

WASHINGTON, D.C. — Ameriški vesoljski strokovnjaki so povedali Kongresu, da so Rusi letošnjo poletje pripravljali polet na Luno, pa jim je velikanjska raketa, slična ameriški Saturn 5, eksplodirala predčasno.

Poročilo o tem je v ameriškem tedniku "Aviation Week and Space Technology". O tem so poročale tudi britanske "Neodvisne televizijske novice".

Hladnejše z možnostjo nalezavanja snega. Najvišja temperatura okoli 33.

Amerika, Japonska in Okinawa so ta teden na dnevnem redu

CLEVELAND, O. — Z Japonsko živimo v miru, imamo le malo sporov z njo, najvažnejši je pa spor o otoku Okinawa, ki je glavni otok v otočju Riukiu. V ameriškem spominu otok Okinawa ni dobro zapisan. V drugi svetovni vojni je bilo prelito dosti ameriške krvi, predno so ga naše divizije mogle zasedeti. Po zasedbi je otok takoj postal naše glavno oporišče v vojni proti Japonski, ki je skozi njega potovala večina naših vojakov v boj s sovražnikom, velikokrat tudi v smrt. Pomen otoka Okinawe ni padel po končani vojni. Otok je ostal naše glavno oporišče na azijski strani Tihega oceana. Kako važen je, se vidi po tem, da imamo tam tudi zalogo atomskega in vodikovega orožja in da smo tam v vojne naprave dosedaj investirali že nad \$3 milijone.

Ob sklepu mirovne pogodbe si nismo kar naravnost prisvojili otoka, pa si vendar zavarovali toliko privilegijev, da upravljamo otok z večjim delom otočja Riukiu kot pravo kolonijo. Vendar je naša uprava tako širokogrudna, da si milijon domačinov ne želi nobene spremembe, saj vedo, da pod japonsko upravo ne bo

toliko podpor od zunaj kot jih je sedaj od nas. Res pa je, da je tudi na Okinawi nekaj desničarskih nacionalistov, še več pa levičarjev, ki zmeraj bolj glasno agitirajo proti ameriški upravi. Še več take agitacije je na Japonskem, tako da je usoda Okinawe postala glavno vprašanje v japonski politiki. Tako je moral prejšnji in sedanj ministriški predsednik Sato že med volilno kampanjo obljubiti, da bo Amerikane "pregnal z Okinawe". To obljubo mu sedaj levi in desni skrajneži zmeraj držijo pod nos in zato stalno dregajo v našo administracijo, naj se spusti v pogajanja o usodi otoka in njegovega prebivalstva.

Tako se je zgodilo, da je Sato ravno ta teden v Washingtonu, da se pogaja z Nixonom o Okinawi. Sato predlaga v bistvu, naj vsi naši privilegiji na Okinawi takoj prenehajo in da naj bodo naše čete na otoku podrejene istim pogojem, kot so jim naše čete na japonskih otokih samih. To bi se samo po sebi zgodilo l. 1972, tako se glasijo sedaj sestavljeni predlogi, toda opozicija zahteva, da se to zgodi takoj. Ta "takoj" lahko hitro razumemo. Okinawa je tre-

nutno med glavnimi postojankami našega vojaškega zaledja za vojskovanje v Vietnamu. Ako bi sedaj zgubili naše pravice na otoku, bi nam bila močno otežkočena preskrba front v Vietnamu, seveda pa ne popolnoma onemogočena. Levičarski "takoj" hoče torej delati težave našemu vojskovanju v Vietnamu, kar bi koristilo vietnamskim komunistom. Japonski levičarji, ki so na levo od socialnih demokratov, bi torej radi podprli vietnamske komuniste. V tako igro se Amerika ne more spuščati in v tem je ves spor.

Pogajanja med Nixonom in Satom se bodo verjetno končala s kompromisom, kot so se vsa dosedanja. Ministrskega predsednika Sato radi tega ne bo grozila nobena kriza v japonskem parlamentu. Japonska javnost s kompromisom ne bo zadovoljna. To se je dogajalo pri vseh podobnih pogajanjih med nami in Japonsko.

Sedaj se je v vse to vmešal še naš senat. Je sklenil resolucijo, da se mora administracija "posvetovati s senatom in dobiti njegov pristanek" na vse, na kar se bosta sporazu-

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Avenue — 431-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Managing Editor: Mary Debevec

NABOCNINA:

Za Združene države:

\$16.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Združenih držav:

\$18.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.50 za 3 mesece

Petkova izdaja \$5.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$16.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$18.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.50 for 3 months

Friday edition \$5.00 for one year

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO

83

No. 223 Weds., Nov. 19, 1969

Pred revizijo ameriške zunanje politike

Vprašanje umika čet iz Vietnama je tako zaposlilo našo javnost, da se le malokdo briga za problem, kaj naj Amerika sploh počne v tujini. Kar nas le še zanima, so odnosi do Moskve. Te pa postavljamo v okvir razgovorov v Helsinkih, ki naj najdejo odgovor na vprašanje, kako omejiti strateško oboroževanje obeh glavnih sil na svetu.

V ameriškem diplomatskem svetu debata o ciljih zunanje politike nikoli ne zamre. V kakšnem stanju se nahaja, zvemo le iz izjav predsednikov ZDA o temeljih zunanje politike, ki pa niso prepogoste. Za take izjave mora že dati povod kak izreden položaj v mednarodni politiki. Tak položaj je ustvaril razvoj naših stikov z Latinsko Ameriko.

Bili so časi, ko je naša dežela videla v Latinski Ameriki le kontinent za naše investicije. Naša podjetja so iskala najugodnejše prilike za plodonosno nalaganje kapitala in jih tudi našle celo več, kot je bilo denarja na razpolago. Takrat je imela naša diplomacija v Latinski Ameriki lahek posel: Skrbela je za varnost naših naložb, obenem je pa tudi pospeševala še druge gospodarske stike, zlasti v zunanji trgovini. Ta doba je trajala — z redkimi slučajnimi prekinitvami — do druge svetovne vojne. Po njej je naša diplomacija dobila še novo nalogo: obvarovati Latinsko Ameriko pred vdorom komunizma. Razen na Kubi se ji je to tudi posrečilo.

Nova naloga je otvorila tudi novo dobo naših odnosov do Latinske Amerike. Našim diplomatom je bilo treba misliti tudi na prosvetni, kulturni, socialni napredek v Latinski Ameriki. Predsednik J. F. Kennedy je ta naš delokrog skušal uresničiti v Zvezi za napredek. Njegov načrt se ni obnesel. Latinska Amerika je hotela ostati pri starem sistemu: dobivati iz Washingtona podpore, posojila, ugodnosti v zunanji trgovini in gospodarskem prometu. Vse to je koristilo le srednjim in bogatim slojem, reveži niso imeli čed tega nobene koristi. Zato so njihove antipatije do naše dežele rastle od leta do leta v kljub našim žrtvam za njihove dežele. Med nami in Latinsko Ameriko se je rodila napačnost, ki se je polagoma spremenila v krizo.

To je prisililo predsednika Nixona, da je prišel z barvo na dan. V svojem govoru pred Medameriško častniško zvezo je odkrito povedal, kaj misli o naših stikih z zunanjim svetom. Njegov govor lahko smatramo za napoved novih odnosov med nami in tujino. Zato bi jih radi podali v grobem obrisu, veljajo namreč ne samo za Latinsko Ameriko, ampak za ves svet, ki ima stike z nami.

Dolga leta je Amerika živela v domišljiji, da lahko preobraza cele kontinente. Zaverovala se je v svoje bogastvo, v svojo tehnologijo, padla je pod vpliv "dobrih namenov", postala je pa tudi žrtev znane ameriške nepočakanosti. Ker se je posrečilo po drugi svetovni vojni znani Marshallov plan, je dežela mislila, da lahko ustvarja, kar ji pade v glavo. Seveda so si Amerikanci vabili v glavo, da vedo vse najbolje, da lahko poučujejo ves svet, da imajo zmeraj prav.

Svet je gledal, rekel pa ni nič. Amerika je namreč na široko odprla svoje simpatije do žrtev in hotela vsak načrt tudi sama na svoj račun izvršiti. Svet je sicer dvomil, ali so Amerikanci res zmeraj delali pravilne načrte, toda načrtom ni ugovarjal, saj so plačevali Amerikanci. In tako je prišlo tako daleč, da je Amerika ne samo delila podpore, dajala ugodna posojila, dobavljala strokovnjake, preskrbovala orožje in celo pošiljala lepo število svojih divizij, da so skrbela za varnost tujih dežel.

"Toda sedaj nas je skušna naučila nekaj boljšega!" Tako je rekel Nixon. Nočemo več biti vodniki in učitelji vsega sveta, nočemo več biti varnostni organi za vse dežele, moramo bolj vpoštevati našo zmogljivost, kot smo jo do sedaj. Zato ne mislimo več na vodilno vlogo, smo pa pripravljani na združevanje na podlagi ravnopravnosti. V takem združevanju naj da vsakdo, kar more, to mora pa veljati tudi za Ameriko.

Ta nova ameriška zunanja politika dela na zunaj obraz izolacionizma. To tudi je, ako jo primerjamo s prejšnjo, ki je šla, kot se vidi, velikokrat veliko predaleč. Mednarodna politika še ni nareagirala v večjem obsegu. Verjetno še čaka konca vojne v Vietnamu. Tuja diplomacija namreč misli tujam, da se bo Amerika vrnila na staro prakso, kakor hitro se bo znebila bremena vietnamske vojne. Zato tuji diplomatje čakajo. Pa ne vsi.

Nova bonnska vlada je že zaskrbljena, kadar misli, da bi Amerika utegnila v doglednem času umakniti svoje divizije iz Evrope. Je baje pripravljena nositi vse stroške za Amerikance, samo da še ostanejo pri njih s svojim orožjem. Francoski predsednik Pompidou je hotel najprej iti v Moskvo, pa se je premislil, bo prišel najprej v ZDA. Japonska vlada sedi kot na trnih. Japonski narod še namreč ne ve, kako daleč bo moral sam skrbeti za svojo varnost. Vla-

de v vzhodni Aziji se vdajajo upanju, da ne bo "tako fu-do", saj jih je čas še zmeraj rešil iz katastrof. V Moskvi mislijo, da je sedaj prišel čas, da izvirajo iz Kremlja popuščanja, zato se pa tako sladkajo ameriškim željam.

Tako imamo sedaj pred seboj prve znake, da se bližajo novi dobi v ameriški politiki. Njen začetek ne bo lahek, so namreč še zmeraj pri nas močne struje, ki želijo ostati pri starih metodah. Številčno niso močne, so pa vplivne, posebno med republikanci. Nixon ve zanje, pa mu ni prijetno, kadar pomisli nanje.

BESEDA IZ NARODA

Ljubljanska in belgrajska vlada se za Slovence v Italiji malo menila

GORICA, It. — V Ljubljani izhaja mesečnik "Sodobnost", ki je nekakšna centralna slovenska revija za pesništvo, leposlovje, kritiko, važna sodobna vprašanja in sploh za kulturo ter javno delo. Ustanovila jo je pred 17 leti republiška konferenca Socialistične zveze delovnega ljudstva Slovenije, torej zelo visok političen forum, izdaja pa jo Državna založba Slovenije. To je potrebno, da se ve in pove, da bralec vidi, kdo daja navodila in denar, skratka, kdo je revije gospodar.

V letošnji počitniški številki je "Sodobnost" objavila anketo o usodi slovenske narodne manjšine v Italiji. K sodelovanju je povabila 19 ljudi, ki imajo s to usodo politično ali drugače kaj opraviti. Med temi so štirje, katerih slovenska javnost na Primorskem ne šteje med tičince, ker so pristali Slovenske skupnosti. V uredniškem uvodu stoji zapisano, "da naj bi anketa združila mnenja in vrednotenja vidnejših predstavnikov (vseh smeri in prepričanj) naših rojakov v Italiji". Iz Gorice so k sodelovanju povabili samo Marka Waltritscha, ki je član italijanske socialistične stranke. "Sodobnost" in njeni bralci ne smejo vedeti, da so v Gorici močne katoliške organizacije, da obstoji Slov. demokratska zveza, ki dela že nad 20 let ter med primorskimi slovenskimi političnimi organizacijami edina lahko beleži nekaj trajnih uspehov na zakonodajnem polju, čeprav nima nobenega predstavnika v državnem zboru.

Nekateri povabljeni so v svojih odgovorih dobro zadeli boleče točke slovenske manjšine, kot so na primer: pomanjkanje zakonske zaščite slovenstva, pomanjkanje zakonov, ki bi urejali rabo slovenščine v vseh javnih uradih, pomanjkanje dobre volje italijanske birokracije, delitev manjšine na tri prefektore, nevidni pritisk delodajalcev na delojemalce in podobno. En sam (dr. L. Cermelj) je omenil veliko nevarnost, ki grozi Slovenim z načrtom za veliki protonski sinhrotron, ki naj bi ga zgradili pri Doberdolu. O tem se govori že nekaj let. Italijanski krogi slikajo to reč kot velikansko pridobitev. Do 15.000 ljudi da bo dobilo delo. Razgledani slovenski krogi in Trstu so se od vsega početka izjavljali proti temu načrtu, ki bi, če bi ga uresničili, uničil velik del goriskega Krasa. Razkopali bi nekaj kvadratnih kilometrov zemlje, s tem uničili kmetijstvo in izrinili slovenskega človeka z rodnih tal. Da bi slovenski domačini dobili delo, tega po vseh dosedanjih izkušnjah v industrijskih obratih noben človek ne verjame. To so iluzije! Morda bi zapolnili kakega pometača. Nasečili bi Italijane, najrajši južnjake. Doberdob, nekdanji slovenski fantov grob, bi postal grob slovenskega kraškega življa. Kako ljubljanska vlada vpoštevava in brani koristi Slovencev, se vidi iz tega, da je prav letos, in sicer nekaj mesecev pred prihodom predsednika Kavčiča v Trst in Gorico, dala svoj pristavek na zgradbo tega velikega stroja, torej na projektirano občutno škodo manjšine. In ven-

dar že to, da se za protosinhrotron v Doberdolu z vsilo silo poganja tržaški dnevnik "Il piccolo", čigar masonska pamet še vedno drgeta od mržnje do Slovencev, od slabo prikritih želje, da bi Slovenci sploh izginili s te zemlje, da misliti, da gospodarski in znanstveni razlogi niso poglavitnega pomena, temveč da se za "Piccolovim" potezanjem za Doberdob skrivajo drugi, protislovenski načrti, kot se to opaža pri industrijskih investicijah na gospodarsko brezupnih položajih na Tržaškem. To lažljivo je le dejstvo, da v Italiji taka podjetja nimajo sreče. Euratom v Ispri in Odbor za jedrsko energijo (CNEN) sta v razsulu. Zato se morda tisti evropski krogi, ki imajo to zadevo v rokah, ne bodo odločili za Doberdob.

Zadnje dni septembra je predsednik slovenske vlade Stane Kavčič vrnil obisk dr. Berzantiju, predsedniku deželnega odbora Furlanije in Julijske krajine. Ob tej priliki se človeku vriva dlakocepsko vprašanje: ali smatra predsednik slovenske vlade, ki je vlada republike, to je države, ki ima, če ne vseh, vsaj nekaj državnih atributov, da je furlanski (in tudi koroški) predsednik deželnega odbora, ki ima le nekaj administrativne zakonodaje, na isti stopnji kot on? Ali se zaveda, da je s temi obiski republiko Slovenijo potisnil v mednarodnih odnosih na stopnjo dežele?

Pa pustimo pikolovstvo! Vprašanje je, kakšne pozitivne sado-ve je Kavčičev obisk prinesel slovenski manjšini. Brali smo nekaj lepih izjav, a konkretnega ni bilo nič. Po poročilu "Katoliškega glasa" je dr. Berzanti dejal, da je prisotnost slovenske manjšine v Italiji in italijanske manjšine v Istri treba smatrati za zelo pozitiven dejavnik. Kavčič pa mu je odgovoril, da je prepričan, da so Slovenci v Italiji dobri državljani, a da želijo ostati zvesti narodu, kateremu pripadajo. Konkretnih slovenskih zahtev se ni dotaknil ne ta ne oni. Tisto o "pozitivnem dejavniku" je izraz iz novega jezika, ki ga rabijo, kadar gre za slovensko manjšino. Nekaj podobnega je zapisal Nenni, ko je bil zunanji minister, v pismu društva Pravniki v Trstu z dne 27. maja 1969 (pismo je objavljeno zgoraj v navedeni številki "Sodobnosti"): "Strinjam se z Vami v tem, da smatram, da bi manjšine morale opravljati koristno funkcijo zveze med dvema sosednjima državama." Tako-šne lepe, a otipljivo neiskrene besede jasno razodevajo zadre-gno odgovornih ljudi na obeh straneh državne meje, so beg iz konkretnega v prazno frazo.

Ena takih besed, ki so zadnje čase prešle v politični besednjak, kadar je govor o manjšini, je tudi izraz "most". Manjšina je most med dvema državama, pravijo. To se lepo sliši in bere in tudi vpliva pomirjevalno, češ, most je nekaj, kar veže, je nekaj potrebnega. Če je potreben, bodo tisti, ki jim služi, skrbeli, da se ohrani. Če sta oba državi sprejeli to razlago, potem je slovenska manjšina v Italiji rešena in ni treba, da se boji za svoj obstoj. Ali pa je kdo že

preudaril, da po mostu — manjšini — hodijo. Če pa most veže dva bregova ter gre nad manjšino, potem ta ostaja pod njim. V nobenem primeru torej manjšina od mosta nima nič.

Strahotna podoba katastrofalnega nezanimanja slovenske in jugoslovanske vlade za probleme Slovencev v Italiji se pokaže ob branju obširnih, do potankosti formuliranih jezikovnih in drugih pravic, katere je Italija voljna priznati Nemcem na Južnem Tirolskem. Zadevni predlog italijanske vlade je bil objavljen v oktobru. To je plod dolgoletnih pogajanj med južno-tirolsko ljudsko stranko (SVP) in avstrijsko vlado na eni strani ter italijansko vlado na drugi strani. Tu se vidi, kaj lahko do-seže tudi majhna država, če se za pravično stvar resno zaveže. Ciril Munih

Za cerkev sv. Ane pri Preserju

CLEVELAND, O. — Julija sem poročal, da sem poslal za cerkev sv. Ane v župniji Preserje \$126. Potem sem omenil, ako kdo želi še kaj prispevati, da tudi to pošljem. Tako sem storil. Poslal sem na župni urad Preserje župniku g. Lojzu Kočarju \$25. Darovali so sledeči:

Mrs. Alojzija Mehlin, 2526 Carson St., Long Beach, Calif., \$10; Mrs. Anna Ušeničnik, R. D. 1, Box 261, Corapolis, Pa., \$10; Neimenovana, Cleveland, Ohio, \$5. Skupaj \$25.

Naj Bog in sv. Ana povrne- vsem darovalkam plemeniti dar, ki so ga naklonile sv. Ani za po-pravo zelo porušene cerkve, katero je septembra letos posvetil ljubljanski nadškof dr. Jožef Pogačnik. Jože Grdina

Narodne fare v nevarnosti?

PATERSON, N.J. — V poljskem dnevniku Nowy Swiat z dne 30. okt., ki izhaja v New Yorku, berem, da so tukajšnji Poljaki zelo vznemirjeni, ker so narodne župnije v Združenih državah izročene v milost in nemilost ameriškim škofom, ki jih lahko ukinejo, kadar hočejo.

To zaskrbljenost med Poljaki so povzročili tukajšnji škofijiški listi že leta 1967, ko so poročali, da so se ameriški škofje obrnili na papeža Pavla VI. s prošnjo, naj jim dovoli, da smejo po svoji uvidenosti ukiniti narodne fare, ne da bi o tem morali obveščati Sv. Stolico. Kot piše Nowy Swiat, so poljske duhovniške, verske in kulturne organizacije v USA tedaj poslale sv. očetu spomenice, proseče ga, naj prošnji ameriških škofov ne ugodijo.

Ko je poleti bil tukaj msgr. Kunstelj, je vedel povedati, da se pripravlja nova konstitucija o dušnem pastirstvu za izseljen-ce, ki naj nadomesti prejšnjo "Exsul familia", ni pa nič ome-nil, da bi grozila kakšna nevarnost narodnim faram v Združenih državah.

Zdaj Nowy Swiat piše, da je pred kratkim izšel motu proprio papeža Pavla VI. "Pastoralis migratorum" — Dušna skrb za izseljen-ce — na je kongregacija za škofo izdala podrobna navodila za izvrševanje omenjene konstitucije. Člankar po-udarja, da še nobenega dokumenta ni videl in da ve o njih samo to, kar je poročala ameriška poročevalna agencija NC New Service v članku iz Rima, ki ga je podpisal James C. O'Neil in ga tako zaključil: "Papežev dokument formalno prenaša odgovornost za dušno pastir-stvo med izseljenci na škofovske konference in s tem uzakonjuje postopek, ki je bil v Združenih državah v navadi že več let, kljub temu, da je skrb za izse-ljence zdaj formalno pripa-

Za svobodo Slovenije vse naše moči

Govor dr. Viktorja Antolina pri proslavi narodnega praznika dne 26. oktobra v Baragovem domu v Clevelandu, Ohio.

I.

Primerno je, da se ob obhajanju 29. oktobra spomnimo prav posebej največjega našega pesnika Prešerna, od čigar smrti je poteklo letos 120 let. Počastiti je treba tudi slovensko univerzo, ki je letos stara pol stoletja. S Prešernovim pesniškim delom se je naš narod v književnosti povzpela na evropsko in svetovno višino. Z ustanovitvijo slovenske univerze leta 1919 je dala kongregaciji za škofo.

Iz Nowega Swiata je razvidno, da je ta odločitev Poljake v Združenih državah močno razburila. Pisec sicer pravi, da je to pač v duhu decentralizacije cerkvenega vodstva, v isti sapi pa opozarja, da imajo Poljaki z ameriškimimi škofi že zelo žalostne izkušnje, in kaže zlasti na "Poljsko narodno Cerkev", ki je odtrgala od katoliške Cerkve kakih 60.000 ameriških Poljakov, ker pri tukajšnjih irskih škofih niso našli razumevanja za svoje upravičene zahteve. Opozarja, da ameriški škofje niso prosili papeža, naj jim pre-pusti skrb za dušno pastirstvo med priseljenci, marveč le za dovoljenje, da smejo na svojo roko narodne fare ukinjati," tako pisec, "da bodo, vsaj nekatere, kar planili po njih, predvsem takih, kjer imajo večino službe božje že v angleščini, ker te ni-majo več vzroka za obstoj, ko pa vsi farani že razumejo angleško; na duhovnike bodo pa pristiskali, naj čim bolj uvajajo angleško službo božjo in poljščino odpravljajo, da bo fara čim prej poangležena in zrela za ukinit-ev."

Nowy Swiat na koncu apelira na poljske škofo, na Poljski duš-nopastirski urad v Rimu in na ameriške škofo poljske narodno-sti, naj se zavzamejo, da do tega ne pride.

Ali je res treba zviniti plat zvana, ne vem. Sem pa mnenja, da če je v omenjeni konstituciji zares zapisano, kar Nowy Swiat poroča, da je, ne pomaga nič kli-cati poljske škofo na pomoč, ker je ne morejo dati, in tudi dušno-pastirski urad v Rimu ne. Vso oblast nad narodnimi župnijami tukaj imajo zdaj ameriški škof-je.

Seveda bi človek pričakoval, da ne bodo naredili nobenega koraka proti volji faranov, posebno zdaj, ko imajo tudi lajki svojo besedo v Cerkvi, ali bi jo vsaj morali imeti; pa ko se spomnim, kako je škof Fulton Sheen neko farno cerkev v Rochestru kar mestu podaril, ne da bi farane kaj vprašal, si mislim, da je tukaj vse mogoče, in boja-zen Nowega Swiata razumem. Pokojni dr. A. Farkaš je ob zla-tem jubileju njujorške sloven-ske cerkve rekel tudi tole: "Od narodne župnije škof nima pol-ne koristi. Dejansko pa tudi več niso nujno potrebne, ker danes deželni jezik vsakdo do neke mere obvlada. Če narodne žup-nije izginejo, dobí škof proste roke pri nastavljanju in preme-ščanju duhovnikov." Zato se ne smemo čuditi, če bi se škofje na narodnih župnijah radi znebili. Ne-katere takozvane narodne fare nimajo ne naše ne pridige in tudi petja več v svojem jeziku, kvečjemu kakšno poroko in kakšno "Novena" med tednom. Nič čudnega, če utegnejo take župnje ukiniti. Če je tudi kakšna slovenska že tako daleč, ne vem. Mislim pa, da je zlasti za ta no-vi položaj zelo važno, kar je po-kojni g. dr. A. Farkaš poudaril v zgoraj omenjeni pridigi v New Yorku: "Kaj nam je v borbi za obstanek narodnih župnij bolj dobrodošlo, kot večja uporaba narodnega jezika v cerkvi?"

Rev. dr. Fr. Blatnik, SDB.

slovenska znanost, ki je bila ta-krat že nekaj desetletij na taki višini, dobila mesto, kjer se je mogla razvijati, slovenski narod pa možnost, da svoje izobražen-stvo vzgaja v domovini, na do-mači najvišji učni ustanovi.

Obenem smo Slovenci v tem časovnem sponu — od l. 1848 do 1918 — prehodili težko, toda častno pot od prvega slovenskega programa do osvoboditve iz Avstro-Ogrske. Leto 1948 je pri-neslo Prešernu možnost, da ob-javi svoje zbrane pesmi, ki jih je avstrijska cenzura mnogokrat prepovedala. To leto, ki ga v zgodovini imenujejo pomlad narodov, je prineslo tudi Sloven-cem nekaj vsaj začasnih svobo-ščin. Slovenska univerza, ki so jo Slovenci zahtevali vztrajno od tega leta naprej, pa jim jo je Avstrija odrekala, je postala resničnost šele, ko smo se rešili iz spon Avstro-Ogrske.

To dejstvo iz naše zgodovine nam ponazarja zakon razvoja slehernega naroda: da je svobo-da bistveni, neobhodni pogoj narodne rasti in kulturnega raz-maha.

II.

Ko se danes s ponosom spo-minjamo najvišjih dosežkov sloven-ske kulture, se zamislimo za trenutek ob vprašanjih, kaj je narod, kaj je narodna kultura in kakšen je naš odnos do obeh.

Narod je skupnost ljudi, ki jih veže preteklost, podoben način življenja v sedanosti ter volja ohraniti in uresničiti svoje skupnost in svoje ideale tudi v prihodnosti z delom in žrtvami v ljubezni in zvestobi.

Narodna kultura pa je celotni način življenja nekega naroda s svojimi posebnostmi, v katerih se razlikuje od drugih narodov. S takimi posebnostmi tvori skupaj z drugimi narodi celotno kulturo človeštva v harmoniji narodnih raznolikosti.

Razviti narod kaže družbeno raznolikost. Ne tvori ga iz-ključno le industrijski delavci ali meščanstvo in inteligenca, ne le kmečko ljudstvo. Vsi družbe-ni sloji so prisotni in narodni skupnosti, vsak ima potrebno in važno nalogo in mesto v njej. Narod je ves razvit le, če ima vse te sloje. Narodno življenje je polno in zdravo samo, če je med njimi razumevanje in živo sodelovanje v svobodi, pravič-nosti in prijateljstvu.

Tako je tudi z narodno kul-turo: To je celotni način življe-nja. Pri razvitem, zrelem narodu obsega vse oblike tega življe-nja: ljudsko pesem in običaje, pa tudi najvišje umetniške stvaritve posameznih umetnikov in znanost; vsakdanji način življe-nja, moralne vrline, pa tudi sla-bosti članov naroda, ki prihaja-jo do izraza v narodu kot celoti.

Biti slovenske narodnosti to-rej pomeni za slehernega od-nas: živo in dejavno čutiti po-vezanost, z vsem narodom in z njegovo usodo v preteklosti, še bolj v sedanosti in v prihod-nosti. Mi smo Slovenci, pome-ni: zrasli smo iz slovenskega kulturnega sveta, iz slovenskega načina življenja, to je del ose-bnosti vsakega izmed nas, način, kako izrazimo svoje človeške kvalitete.

III.

Izmed značilnosti slovenske kulture ali slovenskega narodnega značaja bi rad omenil tri:

Ena je čustvenost. Prešernove pesmi in slovenske narodne pe-smi, ki jih nesemo s seboj, ka-morkoli po svetu gremo, prele-po izražajo to slovensko značil-nost. Toplotnost, ki jo doživlja-mo ob njih, nam ohranja sloven-sko zavest, povezanost z na-rodod, ki je brez dvoma globo-ka povezanost v čustvih.

(Dalje na 3. strani)

KIZI REMEC:

VELIKI PUNT

Pred to slavnostno priredbo naj pridejo vsi podporniki goriške dežele, ki mislijo, da se jim je zgodila kaka nesreča od gosposke, in naj predložijo vse pritožbe. Ta komisija naj sodila vse, ki so dvignili pritožbo, zoper svoje postavno gosposko, sčevali in zbirali ljudstvo za punt...

Kaj je birci nehal, so se ljudje razhajali. Nikogar ni razhajala novica, ki so jo ravno razhajali, kajti vedeli so, da bi se vsaka pritožba pred sodno komisijo zman.

Proti Grozdovi gostilni sta popadala oče Grozd, ki je bil v sivi in sključen, kakor da je postal za deset let, in Stefan Golja, ki je bil v dolgem času prišel tisto neupogledat v Ročinj. Stefan, vedno se mi je zdel, da se vse tako nesrečno, kakor se je. Proti grofu ni nikdar nič ne opravi...

Kaj se vam zdi, oče, da ne komisija pravična, ki jo je imenoval, da vse presodi?

Teško, da da nam... Sami grofi in knezi nas sili, ti potrebujejo kmetov za desetino in raboto... A kaj bi bilo prav, da bi nazaj vse krivice, ki so se nam stegle in se nam še gode. Dasi ne bodo pravično sodili, ne vsaj videli, da njihove krivice čutimo in da jih bo kdo kaznoval, če jih ne bodo. Zbog ve, kaj čaka puntarje in roditelje, ki so jih ujeli?

Stefan Golja. Dobra več... Ob glavo ali jih pa zaprejo za vse krivice v temnice... Aj, kolikoli sem svaril Gradnika, naj ga ne ujamejo, mu svedel, naj rajši vse skupaj puščajo ubeži, a me ni hotel poslušati. Zdej je v ječi in ne čaka več drugega kakor žalostna smrt. Aj, Ivan, Ivan. Tako mlad, tako lepo premoženje, taka ga je čakala — in vse je po vodi... Zdej je nesrečen in mi... Anka noč in dan misli na njem... Zaman jo tolažijo, saj še sam nimam več upanja...

Groz si je z rokavom obrisal oči. Golja pa se je spomnil na obhajanje dni, ko je še mislil, da Anica njegova... Pred njim je vstal večer, ko je poznal, da so vse te misli zaman, ker si je bila izbrala že drugega. V duhu je videl Gradnika in stal je pred njim kakor pred jesenski večer, ko so se odprla vrata v polmraku in je vstopil v sobo in pozdravil Anico. Bil je bil hud nanj, ker mu je bilo čisto že ozdravil srce in se mu je zdela vse kakor davne, na pol pozabljene sanje...

Ko sta stopila v vežo, je Grozd Anico in študentu na uho: "Tolaži Anico in ji dajaj poguma, če te bo kaj vprašala!"

"Bom že!" je odgovoril Stefan. Popoldne sta sedela Anica in Stefan sama v sobi.

Proben sončni žarek je sijal skozi okno in osvetljeval sobo z rumenkasto lučjo. Praznično se je svetila v kotu močnega pečja, v živih, starih okvirov na steni so zrl častljivi obrazi svetnikov in svetnice božjih, zapeljivih v čudovite, nadzemljike stvari...

Prostorni sobi je bilo slišati tikkanje ure in včasih brenčanje osamljene muhe, ki se je z gubila skozi priprta vrata v praznični mir. Tudi zunaj je bilo vse tiho, ni bilo več slišati petja z bokali, govorjenja in razgovorov kakor druge nedelje, kajti po odhodu Grozdu je bil vzel oče Grozd iznad vrat, ker ni mo-

gel več nikjer dobiti vina... Stefan Golja je gledal v svetega Jurija, ki mu je visel nasproti, in poslušal pastirja, sedečega na dvorišču, kjer je otožno piskal na žveglo.

V študentovem srcu so se burno vrstile misli. Žalosten in jezen je bil, ko je premišljeval punt in njegov žalostni konec. Zopet je zmagala krivica nad pravico, močnejši nad šibkejšim.

Včasih je pogledal Anico, ki je listala po starem molitveniku in kdaj pa kdaj z žalostnimi, objokanimi očmi pogledala skozi okno.

Hipoma je knjigo odložila, uprla oči v Stefana in dejala: "Stefan, saj mi ne zameriš, če te bom nekaj vprašala, kar ti morda ne bo po misli?"

"Ne, Anica... Le vprašaj, kar hočeš!" je odvrnil študent mirno.

"Ti si študiran, mnogo si bral in mnogo videl — povej mi po pravici, ali imaš še kaj upanja, da bo Ivan oproščen in da ga bom še kdaj videla..."

Anici je pri zadnjih besedah prišla kri v obledela lica in povsila je oči.

Stefan Golja je dolgo molčal. Kaj naj ji reče, naj ji zbudi v srcu upe, ki so prazni, neizpolnjeni? Ali naj ji pove resnico in z eno besedo uniči vse sanje in nade? Gledal je vanjo in smilila se mu je... Nekaj se mu je spet budilo v srcu, o čemer je mislil, da je že davno ugasnilo, umrlo.

Dekle je dvignila glavo in tiho spregovorila: "Govori, Stefan, na vse sem pripravljena!"

"Anica, sam ne vem, kaj naj ti rečem... Morda bo oproščen, morda ne... Bojim se pa, da se zgodi zadnje..." je odgovoril študent in glas se mu je tresel od nemira.

"Vsi pravijo tako... Bog ve, morda je še kaka pomoč... Glej, Stefan, mislila sem, da bi sama šla pred sodnike v Gorico in prosila zanj..."

Stefan je začudeno pogledal sestrično in ganila ga je ljubezen, ki jo je spoznal iz zadnjih besed.

"Morda se usmilijo tebe in njega, če boš prosila zanj!" je odgovoril.

"Prosim te, Stefan, pomagaj mi! Ne vem, ne kdaj naj grem ne h komu ne kako naj govorim..."

"Le mirna bodi, Anica! Razprava se bo vlekla dolgo in morda se letos niti ne bo končala. Pred obsodbo ti bom naznanil čas, kdaj prid v Gorico, in tudi vse drugo bom poskrbel... Stanovale boš lahko pri teti Rozaliji. Saj se je še spominjaš?"

"Se... pred devetimi leti, se mi zdi, sem bila nekoč s tvojo rajno materjo pri njej v Gorici..."

Novo upanje se je zbudilo Anici v srcu in bila je prepričana, da njena prošnja ne bo brez uspeha.

Stefan Golja pa ni mnogo upal, kajti predobro je že poznal grofe in barone...

A vendar mu je dobro delo ob slovesu proti večeru, ko mu je Anica stisnila roko in dejala: "Piši mi, kdaj naj pridem v Gorico, in mi pošlji po kom pismo ali pa sam pride. Nikoli ne bom pozabila nate, če mi boš storil to dobroto!"

"Le brez skrbi bodi, Anica!" je dejal študent in zajahal k njemu.

"Zbogom, oče!" je dejal Grozdu in odjedzil v večerni mrak. Dolgo sta še zrla oči in hči za njim.

(Dalje prihodnjič)

— Na treh od štirih ameriških farm goje žito.

ZA SVOBODO SLOVENIJE
VSE NAŠE MOČI

(Nadaljevanje s 2. strani)

Toda naša čustvenost nas včasih lahko uspava. Zvestoba narodu v dejanjih je več kot le doživljene čustev.

Druga je dokaj splošna slovenska načelnost. Pomislimo le na to, da so bile pomembne slovenske stranke v preteklosti katoliška, liberalna in socialistična, vse osnovane na svetovnih nazorih. To pomeni, da gremo radi do najosnovnejših idej in poskušamo iz njih izvajati smerice za naše praktično delo — tudi v politiki.

Vendar ima ta naša lastnost svojo nevarnost. Pripeti se nam včasih, da razglasimo za splošno veljavna načela nekaj, kar so le naše osebne ali skupinske ideje ali le začasno primerna vodila pri praktičnem delu. Če se nam k tej varljivi obliki načelnosti primeša še čustvenost, se znajdemo po nepotrebnem, v škodo nas vseh in vsega naroda v vročih, trajnih prepirih.

Prava načelnost je zvestoba osnovam, čistosti ideala. Katoliška načelnost obsega neomajno zvestobo razodeti resnici, pa tudi ljubezen do bližnjega, spoštovanja dostojanstva človeške osebe, pravičnost in dobrohotnost.

Slovenska načelnost obsega priznanje samobitnosti slovenskega naroda, njegovih naravnih pravic do svobode in samostojnosti in enakopravnosti z vsemi narodi.

Ta načela so dosti trdna, da služijo za osnovo našega dela in dosti široka, da nudijo skupen temelj sodelovanju vseh Slovencev dobre volje za ohranitev in svobodo naroda.

Tretja značilnost Slovencev se mi zdi naš odnos do dela. Stojimo smo živeli kot narod brez svobode. Slovenski človek se je preživljal s trdim delom, ne z svojitvami tujih narodov in tujih bogastev, ne z gospodarskim izkoriščanjem ljudi drugih narodov. Nasprotno, bili smo sami žrtvovani in izkoriščani. Le s trdim, vestnim delom smo mogli kljub vsemu obstati. Ta slovenska kvaliteta, ki smo jo prinesli iz domovine, nas odlikuje tudi v svetu in lahko smo ponosni nanjo. Drugi narodi, ki nas poznajo, nas radi tega spoštujejo in nam zaupajo.

Toda morebiti naša marljivost ni dosti združena z velikopotezno podjetnostjo, ki nam bi odpirala večje možnosti v svetu in s tem tudi bolj učinkovito pomoč narodu doma.

Oprostite mi, če navajam te misli ob slovenski narodni proslavi. A zdi se mi, da bi morali narodni prazniki biti podobni v našem verskim praznikom: v tem namreč, da se ob njih zamilimo, pogledamo vase in v svoje osnove ter tudi iz tega razmišljanja ob proslavi najdemo novih moči za pot v prihodnost.

IV.

Praznik, ki je posvečen Prešernu in obletnici slovenske univerze, pa nam daje še posebej priložnost, da se ozremo na odnose med najvišjimi izrazi slovenske kulture in ljudstvom.

Prešeren je zrasel iz ljudstva. V njegove pesmi, ki so nastale kot biser školjke v trpljenju, so izbrušene v obliki, po vsebini pa so dostopne slehernemu preprostem človeku. Prešeren je doživljal in čutil usodo svojega naroda kot malokateri pesnik v svetovni literaturi. Ostal je blizu preprostem kmetu, ki mu ljudstvu s svojo umetnostjo in s svojim življenjem.

Naj nam njegovo delo ostane, ali pa vsaj postane sestavni del naše osebne kulture, naša vez s slovenskim narodom in s slovensko kulturo. Če poznamo njegove pesmi, se vedno znova navzajem njih lepote, bomo tudi osebno obogatili. A kar velja o Prešernu v najvišji meri, je res tudi o drugih ustvaritvah slovenske umetnosti.

Toda, kaj je mogoče reči o živem odnosu in povezavi univerze z ljudstvom in o zanimanju za univerzo tudi pri tistih, ki nimajo univerze ali tudi ne srednješolske izobrazbe?

Ko je eden največjih znanstvenikov v zgodovini, fizik Einstein, objahal 50-letnico rojstva, je dobil čestitke z vseh delov sveta, od slavnih znanstvenikov in ustanov, od umetnikov in politikov. Vprašali so ga, katera čestitka mu je napravila največje veselje. Pokazal je pismo preprostega delavca, ki ga osebno ni poznal. Ta mu je napisal: "Ne razumem Vaših teorij, a vem, da ste napravili veliko delo za napredek človeštva. Čestitam k Vaši 50-letnici."

Zdi se mi, da ta resnična zgodba lepo ponazarja pravo razmerje, o katerem govorimo: preprost delavec, ki ceni delo znanstvenika in znanstvenik, ki spoštuje delavca, tako da je od vseh čestitk najbolj ponosen prav na njegovo.

Vendar ne gre le za odnos med znanstveniki in znanostjo ter ljudstvom, marveč za bolj obsežno in za nas bolj perečo vprašanje: za odnos med izobraženci in ljudstvom med nami v zdomstvu. V naši preteklosti so izobraženci izhajali zvečin iz preprostega ljudstva in so se k njemu tudi radi vračali. S tem so opravljali pomembno kulturno in narodno delo.

Toda nekaj let sem se v emigraciji marsikateri izobraženec odmikal ljudstvu. Če se zapiramo vase, se izobraženci odrekamo tistemu stiku s slovenstvom, ki je najbolj neposreden in živ stik s slovenskimi ljudmi, ki nam je življenjsko potreben. Obenem pa odrekamo našim ljudem doprinos, ki smo ga dolžni, do katerega imajo neko pravico.

Karel Mauser je zapisal pred kratkim, da je "vsak intelektualca dolžan, da iz svojega področja neprestano prinaša v dnevno življenje svojih ljudi tisto, kar nas vse čase druži in nas bo družilo v večnosti — to je duha". Za njim in z njim ter, upam, tudi z Vami, ponavljam danes ta poziv slovenskim izobražencem.

Treba pa je, da imamo vsi razumevanje za delo zlasti slovenskih kulturnih ustvarjalcev v emigraciji. Njihov položaj ni lahek. V domovini, ki bi jih morala priznati, jih podpirati in jim biti hvaležna, se o njihovem delu molči po diktatu komunistične partije. Ali ni zato tem bolj na nas, da njihove ustvaritve poznamo in se ob njih kulturno dvigamo? Tako svoje slovenstvo ne le ohranjamo, marveč tudi poglobljamo, skupaj z njimi, ki so nosilci svobodnega kulturnega dela v svetu, ko politični komisarji kulture v domovini tako delo ovirajo.

V sodelovanju vseh pri ohranjanju in rasti slovenske kulture se nam naše slovenstvo ne bo zoževalo v ideje in zamisli skupin in skupinic. Imelo bo široko osnovo, odprto bo vsem resničnim vrednotam, tukaj v svetu in doma. Razlike med nami se ne bodo sprevračale v jalove prepire, marveč bodo izraz raznolikosti, ki je bogastvo v svobodi in harmoniji, ki kaže skupnost narodne kulture.

Le na ta način bomo imeli kaj resnično dobrega nuditi mlademu rodu, ki dorašča v tujini, pa mu je čisto težko spoznati velike slovenske vrednote sredi naših medsebojnih težav.

Naša zvestoba slovenstvu je zvestoba slovesnemu narodu. Izpričali smo jo tudi s svojim izhodom iz domovine, ki jo duši komunistična diktatura. Danes ob prazniku slovenske osvoboditve, izpod Avstrije, ob spominu na velikega Prešerna in na slovensko univerzo svojo zvestobo slovesno obnavljamo.

Ne moremo je izraziti bolje kot s trdno izpovedjo, da hočemo za slovenski narod svobodo,

polno svobodo, kulturno in politično, ki bo prinesla našemu narodu enakopravnost z vsemi narodi, kot je srčno želel in pel Prešeren:

*Žive naj vsi narodi,
ki hrepene dočakat dan,
ko, koder sonce hodi,
preprij iz sveta bo pregnan,
ko rojak prost bo vsak,
ne vrag, le sosed bo mejak.*

Skromnost in bogastvo
se srečujeta v ZN

ZDRUŽENI NARODI, N.Y. — Samo skušene in strokovne oči lahko spoznajo v pisarnah in na hodnikih palače ZN, kdo kaj premore in kdo mora biti skromen. Ta problem ne dela nobene težave na ZN prostoru za parkiranje za 700 voz. Tam vidite vse, od najdražjih ameriških do najcenejših evropskih voz.

Samo voditelji delegacij in premožni delegatje si lahko privoščijo luksuzna vozila, teh je pa malo. Prevladujejo vozovi srednje kakovosti in tudi srednjih cen. Sedaj se zmeraj bolj pojavljajo Volkswagene. So lastnina nižjega uradništva in delegacij revnih dežel. Vsakdo to ve, toda na prostoru za parkiranje pa tega iz vkladnosti noče nihče opaziti, še manj pa o tem govoriti.

Ženske dobijo delo

Čistilka
Iščemo žensko za čiščenje v restavrantu v bližini W. 117 St., in Clifton Blvd.

CAVOLI RESTAURANT
237-7502 (224)

Female Help
Live in, fine housework job for proper girl; modern home with private room & TV. Shaker Rapid, other help. Top salary. Must speak English. 991-2828. — (225)

Delo za žensko
Išče se ženska za lahko hišno delo, ter za družbo starejši ženski, ki se nahaja na južni strani Clevelanda. Kličite 481-1101 od 9,30 dop. do 4. pop. (225)

Delo za moške & ženske

Službo dobe
Govorništvo delavci, odlična plača, obrobne koristi, pokojninski načrt in bonus. Uradnice — tipkarice, odlična plača, več obrobni koristi, pokojninski načrt in bonus.

CLEVELAND RANGE CO.
971 E. 63 St. (224)

MALI OGLASI

Stanovanje išče
Starejša slovenska dvojica išče 4-sobno stanovanje zgoraj, čisto in mirno, v bližnji okolici Sv. Vida. Kličite 431-0628. (x)

Sobe se odda
Tri lepe opremljene sobe se odda na E. 53 St. Kličite IV 1-4649. (19,21 nov)

Cherokee Ave. — E. 185 St.
Naprodaj je 3-sobna hiša, 1 spalnica, klet, 2 garaži. Kličite za sestanek.

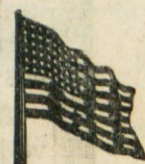
STREKAL REALTY
692-1020 481-1100 (225)

Ženitna ponudba
Slovenski fant, 26 let, 5,5 visok, želi spoznati preprosto in nežno slovensko dekle primerne starosti, za skupno pot. Slika zaželjena. Ponudbe na upravo pod značko: "Tajnost". (12,14,17,19,21 nov)

Sobo išče
Moški išče opremljeno ali neopremljeno spalnico s privatno kopalnico ali vsaj prho, v okolici Sv. Vida. Kličite 391-9453. — (224)

Garažo išče
Slovenska družina išče garažo v svetovidski okolici, od 60 do 74 ceste. Kličite: 381-5841. (225)

ONLY SLOVENIAN MEN'S SOCIAL ORGANIZATION

SLOVENIAN MEN'S ASSOCIATION
OF AMERICA

Organized 3rd of June 1938 in Barberton, Ohio

Incorporated 13th of March 1939 in State of Ohio

SUPREME OFFICE CLEVELAND, OHIO

MODERN SOCIAL, SPORT & CULTURAL ACTIVITIES

No Medical Examination Necessary
Acceptance from 1 to 50 yrs.

SUPREME BOARD:

President: JOHN DOGANIERO, 931 E. 248th St., Euclid, O. 44123
I. Vice-President: JOHN LESKOVEC, 28 Steele St., Girard, Ohio
II. Vice-President: WILLIAM J. KENNICK, 2675 Rockefeller Rd., Wickliffe, O. 44092
Secretary: JOHN DOGANIERO 931 E. 248 St., Euclid, Ohio 44123
Recording Secretary: FRANK SAJN, 509 Karl Dr. Richmond Hts., O. 44121
Treasurer: FRANK M. PERKO, 1092 E. 174th St., Cleveland, O. 44119

BOARD OF AUDITORS

Pres.: JOSEPH PONIKVAR, 27601 Fullerwood Ave., Euclid, O. 44132
II. Auditor: DAMJAN TOMAZIN, 18900 Kildeer Ave., Cleveland, O., 44119
III. Auditor: HAROLD J. VOLPE, 21430 Wilmore Av., Euclid, O. 44123

For INFORMATION Call or Write to Slovenian Men's Association, John Doganiero, 931 East 248th St., Euclid, Ohio 44123. Telephone 261-2546.

Publication Organ: AMERICAN HOME, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, O. 44103.

MAPLE HEIGHTS POULTRY & CATERING

17330 Broadway Maples Heights
Naznanjamo, da bomo odslej nudili kompletno postrežbo (catering 'service') za svatbe, bankete, obletnice in druge družabne prireditve. Za prvovrstno postrežbo prevzamemo popolno odgovornost. Na razpolago vseh vrst perutnine. Se pripravljamo:

ANDY HOGEVAR in SINOVI

Tel.: v trgovini MO 3-7733 — na domu MO 2-2912

NAZNANILO IN ZAHVALA

Z žalostjo v srcu sporočamo sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je preminula naša ljubljena soproga, mati, stara mati, tašča in sestra

1890

1969

Catherine Sercely,

roj. JAKSA

Po kratki boleznii je dne 24. septembra 1969 izdihnila svojo blago dušo v Suburban bolnišnici.

Draga pokojna je bila rojena 16. maja 1890 v vasi Toplice na Dolenjskem. V Ameriko je prišla pred 60 leti in ves čas živela v Clevelandu in okolici v Maple Heights, O.

Bila je ljubeča žena, dobra mati in skrbna gospodinja. Vse življenje je sledila katoliškim nazorom; v verskem duhu vzgajala svoje otroke in jim posvečala vso ljubezen in moči. Bridko jo bomo pogrešali.

Veljanja je bila v društvi Naš Dom št. 50 ADZ in Sv. Lovrenca št. 63 KSKJ.

Pogreb ljubljene pokojnice je bil 27. septembra 1969 iz cerkve sv. Martina, Turney Road, na pokopališču Kalvarija.

Tem potom se želimo najprizirneje zahvaliti čast. duhovščini: Rev. Fr. John Gerrity in njegovemu asistentu za opravljene molitve v Ferrara pogrebniemu zavodu, ter Rev. Fr. Finnerty za opravljene pogrebne obrede.

Našo globoko zahvalo naj prejmejo dragi sorodniki in prijatelji za številne krasne vence cvetja poklonjene k njeni krsti, da je bila vsa obdana z rožami, ki jih je v življenju zelo ljubila.

Prisrčna hvala vsem, ki so darovali za sv. maše, da se bodo brale za pokoj njene duše in vsem, ki so darovali v dobro namene v njen spomin.

Iskreno smo hvaležni vsem, ki so ji kakorkoli izkazali zadnjo čast, molili za pokoj njene duše in se poslovili od nje v pogrebni kapeli.

Najlepša hvala članstvu društva Naš Dom št. 50 ADZ za ganljiv poslovljni govor, molitev in spremstvo na mirovdor.

Lepo se zahvaljujemo vsem, ki so dali svoje avtomobile v poslugu in s tem omogočili množičen pogrebni sprevod do kraja njenega zadnjega počitka — do groba.

In končno naj velja naša prisrčna zahvala vnucom, ki so nosili krsto drage stare mame, ter vsem, ki ste nam bili v tem težkem času v pomoč in tolažbo in nam izražali svoje sočutje, bodisi ustmeno ali pismeno. Za vse kar ste storili — iskren "Bog povrni". Na vse bomo ohranili hvaležen spomin do konca naših dni.

Draga naša pokojna: Prišel je čas, ko smo se morali ločiti. A tolaži nas zavest, da je ta ločitev le začasna, kajti tudi naša pot vodi k Bogu, kjer je naš večni dom. Tam se bomo zopet združili in uživali neminljivo veselje.

Zalujoči ostali:

soprog JOSEPH SERCELY,
sin JOSEPH F., snaha JEAN,

hčere ROSE SPISAK, ANN JOHNSON, TONI KONKOLLY,
zeta VINCENT SPISAK in FRANK KONKOLLY,
sestre ANTONIA SLABE in v Sloveniji AGNES SERCEL
vnučki, pravnuki in ostalo sorodstvo.

Maple Heights, Ohio 19. nov. 1969.

F. S. FINZGAR:

POD SVOBODNIM SONCEM

SEDEMNAJSTO POGLAVJE

V Slovenih zmagovalcih je valovala tistega dne omotična, divja razigranost. Strog vojaški red, kakor je o njem sanjal Iztok, je bil po zmagi uničen. Vojaki so si odpeli oklepke, pometalni šleme na kup. Železni oklepi so bili pretesni za njihove svobode vajene prsi, težki šlemi so se jim zdeli jarem. Raztočili so se divji molojci po taborišču in plenili, razdirali in uničevali, vezali ženske, se pulili med seboj za lepe sužnje, trgali drug drugemu buče vina iz rok, prevlačevali mehove z oljem, klali ovce in grizli s krepkimi čeljustmi suho bravino. Po vsej kotlini so zagoreli ognji; ob njih so se zgrinjale vzdikajoče gruče Slovenov, bučale so davorije, mast se je cedila z ražnjeve, plamen je použival obete Perunu in Morani.

Ko je vdrlo nekaj velmož v Tunjušev šotor, so od začudenja razkleščili usta in ostmeli ob vhodu. Tolik sijaj jim je zamigljaval v oči. In sredi tega blejskega, nakupljenega v Bizancu, naropanega po jugu in vzhodu,

je slonela na mehkih blazinah kakor vila krasna Alanka.

Njeno telo je ogrinjala svilen, z vezeninami okrašena haljica, kakršne so nosile najplemetnejše dvorjanice v Bizancu, čez pleča ji je visela v valovitih gubah od tal segajoča stola, ki je žarela od draguljev. Za pestjo in nad lehtmi so se svetili zlati obročki, iz ogljeno črnih las je seval diademček. Globoko, črne oči je upirala v prišlece. V njenih pogledih ni bilo prošnje, na njenem licu ne vzdihla po usmiljenju. Izziv in poroga sta ji obkrožala ustnice.

"Nazaj!" je kriknila in se vzravnila na sedežu. "Nazaj, hlapeci — molojci! Prišli ste h kraljici velikega Huna, sina Atilovega. Ne skrunite s svojo nogo tal, kamor stopajo samo kralji. Pokličite starosto in mu povejte, naj pride, da govori z menoj, če mu je drago življenje Slovenke Ljubince."

Zasmehom so se že nekateri veljaki gnetli v šotor in stegnili roke po Alanki, da bi jo zajeli kakor druge. Ko pa so čuli ime Ljubince, so obstali in se spo-

gledali.

"Nimamo kralja in nimamo s seboj staroste. Mi sami smo kralji Slovenov, mi smo staroste narodu. Govori, kje je Ljubinica? Naša sužnja si!"

Tako jo je ogovoril najstarejši veljak in stopil bliže.

Alanka se ni ganila, najmanjši strah ji ni spreletel obličja. Dvignila je kakor v odpor samo drobno roko in očitala veljakom.

"Nimate kralja? Ovce imajo ovna, koze vodi kozel, prasci hodijo za merjascem — in vi, Sloveni, greste v boj brez poveljnika? Alanka je kraljica in žena največjega junaka, kar jih je izdala od Dnepra do Bizanca, in ona ve, da bi bili vrli molojci pod Balambakom posekali in pogazili vas, tolpo, v rosno travo."

Ko je vstopil Iztok pod šotor, se je zavzel celo on ob nagramenem bogastvu in razkošju, s katerim je bil prenapolnjen stan hunskega glavarja. Videl je v zlatu bleščeče se preproge, kakršnih ni premogel sam Epa-frodit.

"Klicala si me, kdaj želiš, žena vrlega vojaka in glavarja Hunov?"

"Ti si poveljnik?"

Iztok je vedel, da poslušajo zunaj Sloveni pogovor. Zato je govoril oprezno, da bi ne vzbudil suma, kakor da si lasti oblast nad narodom.

"Nisem poveljnik, brat med brati in sin staroste Svaruna."

"Iztok?" je povzela Alanka in se začudila. "Brat Ljubiničin?"

"Brat Ljubiničin. Ti veš zanj?" Povej, kam je odjezdil Tunjuš z njo, da mu jo iztrgamo in vrnemo očetu."

"Razodenem ti skrivnost, pri-

vo, da vas ni vodil nekdo, ki mora biti modrejši od vas. Pride naj, če mu je milo življenje Ljubinice. Če ne, se strašno maščuje moj orel — Tunjuš."

Veljaki so se vnovič spogledali. Življenje Ljubinice, to je vplivalo na divjo naravo. Zagnili so šotor, postavili se za stražo predenj, najmlajši je hitel po Iztoka.

Ko je vstopil Iztok pod šotor, se je zavzel celo on ob nagramenem bogastvu in razkošju, s katerim je bil prenapolnjen stan hunskega glavarja. Videl je v zlatu bleščeče se preproge, kakršnih ni premogel sam Epa-frodit.

"Klicala si me, kdaj želiš, žena vrlega vojaka in glavarja Hunov?"

"Ti si poveljnik?"

Iztok je vedel, da poslušajo zunaj Sloveni pogovor. Zato je govoril oprezno, da bi ne vzbudil suma, kakor da si lasti oblast nad narodom.

"Nisem poveljnik, brat med brati in sin staroste Svaruna."

"Iztok?" je povzela Alanka in se začudila. "Brat Ljubiničin?"

"Brat Ljubiničin. Ti veš zanj?" Povej, kam je odjezdil Tunjuš z njo, da mu jo iztrgamo in vrnemo očetu."

"Razodenem ti skrivnost, pri-

segam na Atilovo krsto, skrivnost, ki je ne zveš od nobenega Huna. Toda zanj me nagradiš."

"Pozabljaš, da si sužnja Slovenov. Ne govori prešerno."

"Dokler živi moj orel, junak junakov, in on živi, nisi ga srečal v boju in nisi ga našel med mrličmi, dotlej sme govoriti Alanka prešerno. Zasužnji me, suni mi meč v prsi! Mar se bojim? Bojte se Sloveni! Če zarezgeta na pomoč Tunjušev Cerkon, se dvigne obrski Kakan. Varhuni napno tetive, Alani zajašejo konje in sam Upravda mu pošlje legije; izza Mursianskega močvirja pa privro vaši poraženi bratje Anti. Ali me torej zasužnjiš ali nagradiš?"

Iztok je pomislil. Ponosna Alanka mu je ugajala. Izpraševal je že Hune po Ljubinici, po Tunjušu. Rado, zdvojen in pobe-snel, jih je pretepal z jermeni, toda ne eden ni izdal skrivnosti; kakor mutcem so bila usta ujetnikov. Se vzdihnil ni nihče pod udarci. Zato mu je bila Alanka edini kažipot do Ljubince.

"Povedal sem ti, da sem brat med brati. Če sklenejo veljaki, te nagradim za skrivnost."

(Dalje prihodnjič)

— Na Japonskem posluje redno okoli 3,750 kinogledališč.

CHICAGO, ILL.

FEMALE HELP

WORK AT YOUR OWN CONVENIENCE. Bring glamour into your life and others. We will train you in the art of applying and selling a new and exciting professional makeup. Phone for interview day or evening. Comm. 337-0764 OR 747-2907 (226)

HOUSEHOLD HELP

BABYSITTER — Live-In Own liv. qtrs. 1½ yr. old & 5 children. in schl. Mat. type who loves childrn. Vic. 67th & Damen. 5 da. wk. Call 476-5790 aft. 6 P.M. (223)

BUSINESS OPPORTUNITY

SNACK SHOP
Good going bus. Vic. Archer-Harlem - Lrg. Prkg. area.
Call 586-1150 6 a.m. to 2 p.m. (223)

ICE CREAM SHOP
Baskin-Robbins. 31 Flavors. Must Sac. Best offer. Lombard, Ill. VI 8-2496 OR VI 8-6236 (223)

REAL ESTATE FOR SALE

LONG GROVE AREA
By Owner. Contemp. 8 Rm. Stone Ranch on spacious Virgin Timber site. Quiet neighborhood. Scenic view. Private lakes. Hi \$40's.
By appt. 438-6345 (223)

MAYWOOD — 7 Rm. Home, crpt., cab. kit., 1½ ba., lge. patio, 3 c. gar. 10 ft. dr. opening on gar., cyclone fence. \$28,900. — Call 343-2026. (223)

OAK FOREST — Lge. 10 Rm. Colonial hme., 3 bdrms., expndble to 4, 1½ baths, fenced yd., 2-c. gar., nr. schl. & Interstate-80, shpg. Mid \$30's, for appt. 687-4264 9-3 p.m. (223)

MUNDELEIN — New 2 Story. 4 bdrms., Formal din. rm., full bsmt, att. gar. Walk in clst., 2½ ba., cer. tile. Lndspc. Immed. Occ. Nr. pub. & par. schls. Upper \$30's.
Owner — 392-4197 (223)

INCOME PROPERTY —
Duplex Frame sided. 2-6s, 3 bed-rooms, Full basement. Garage. Low taxes. \$19,900.
Call ES 9-5096 (223)

HINSDALE — 4 yr. old. cust. blt., 4 bdrm. brk. Colonial Lge. kit., blt-ins. Plenty closets, 1½ baths, form. din. rm. firepl. w-w crptg, drapes, full bsmt. Lge lot. Cement circle dr. Western Springs sch. dist. Low \$40's. 325-3342. (224)

6227 N. RIDGEWAY AVE. Open House Sat. & Sun. 12-5. For Sale by owner - Large 7½ Rm. Georgian, 1½ baths. Tip-top cond. Cent. air-cond. Gas Ht. Low taxes. Newly crptg. drapes, & shutters. Custom vinyl flooring. Finished bsmt. eight appliances. Many xtras. Asking low \$40's. Must see to appreciate. CO 7-3267 OR CO 7-2972 (224)

6227 N. RIDGEWAY AVE. Open House Sat. & Sun. 12-5. For Sale by owner - Large 7½ Rm. Georgian, 1½ baths. Tip-top cond. Cent. air-cond. Gas Ht. Low taxes. Newly crptg. drapes, & shutters. Custom vinyl flooring. Finished bsmt. eight appliances. Many xtras. Asking low \$40's. Must see to appreciate. CO 7-3267 OR CO 7-2972 (224)

6227 N. RIDGEWAY AVE. Open House Sat. & Sun. 12-5. For Sale by owner - Large 7½ Rm. Georgian, 1½ baths. Tip-top cond. Cent. air-cond. Gas Ht. Low taxes. Newly crptg. drapes, & shutters. Custom vinyl flooring. Finished bsmt. eight appliances. Many xtras. Asking low \$40's. Must see to appreciate. CO 7-3267 OR CO 7-2972 (224)

6227 N. RIDGEWAY AVE. Open House Sat. & Sun. 12-5. For Sale by owner - Large 7½ Rm. Georgian, 1½ baths. Tip-top cond. Cent. air-cond. Gas Ht. Low taxes. Newly crptg. drapes, & shutters. Custom vinyl flooring. Finished bsmt. eight appliances. Many xtras. Asking low \$40's. Must see to appreciate. CO 7-3267 OR CO 7-2972 (224)

6227 N. RIDGEWAY AVE. Open House Sat. & Sun. 12-5. For Sale by owner - Large 7½ Rm. Georgian, 1½ baths. Tip-top cond. Cent. air-cond. Gas Ht. Low taxes. Newly crptg. drapes, & shutters. Custom vinyl flooring. Finished bsmt. eight appliances. Many xtras. Asking low \$40's. Must see to appreciate. CO 7-3267 OR CO 7-2972 (224)

Imenik raznih društev

Upokojski klubi

KLUB SLOVENSKEGA UPOKOJEN-CEV V EUCLIDU
Predsednik Krist Stokel, podpredsednik John Gerl in Josephine Skabar, tajnik John Zaman, 2021 E. 228 St., Euclid, O., 44117, tel. IV 1-4871, blag. Andrew Bozich, zapis. Leonard Poljšak. Nadzorni odbor: Mary Kobal, John Troha in Molly Legat. Poročevalca: Frank Česen in Frank Rupert. — Seje se vrše vsak prvi četrtek v mesecu ob 2. uri pop. v Slovenskem Društem Domu (AJC) Recher Ave. (223)

KLUB UPOKOJENCEV V NEWBURGHU
Predsednik Anton Perusek, podpredsednik John Fabjancic, tajnica in blagajničarka Antonia Stokar, 6611 Chestnut Rd., Independence, Ohio, 524-7724, zapisnikarica Jenie Pugely; nadzorni odbor: Andy Rezin, Anton Gorenc, Louis Kastelec. Za Federacijo: Anton Perusek, Andy Rezin, Louis Kastelec, Anton Gorenc, Antonia Stokar. Seje vsak mesec v drugem narodnem domu četrto sredo v mesecu ob 2. uri pop. (223)

KLUB SLOV. UPOKOJENCEV ST. CLAIRSKO OKROŽJE
Predsednik Jože Okorn, podpreds. Frank Majer, tajnica Mrs. Rose Erste, 3813 Schiller Ave., tel. 661-3777, blagajnik Florian Mobilnikar, zapisnikarica Cecilia Mucel. Nadzorni odbor: Andrew Kavcnik, Joseph Babnik, Mrs. Mary Kolegar. Veselični odbor: Frances Okorn, Anna Zalar, Barbara Babnik, Gosp. Odbor: Mike Vidmar, Andrew Kaučnik. Nove člane in članice se sprejema vseh starosti kadar stopijo v pokoj. — Seje se vršijo vsak tretji četrtek ob 2. uri popoldne v spodnji dvorani SND na St. Clair Avenue. (223)

KLUB SLOV. UPOKOJENCEV NA WATERLOO RD.
Predsed: Joseph Planinc, podpredsed. Gertrude Koshel, taj. in blag. George Panchur, 1258 E. 169 St., tel. 531-8536, zapis. Louis Dular, nadzor. Marion Basel, Rose Pavlin in Mary Kren. Seje so vsak 2. torek v mesecu ob dveh popoldne v SDD na Waterloo Rd. (223)

KLUB UPOKOJENCEV v Slovenskem domu na Holmes Ave.
Castni predsednik Anton Skapin, predsednik Joseph Ferra, I. podpredsednik Josko Yerkic; II. podpreds. Wm. J. Kennick, tajnik in blagajnik John Trcek, 1140 E. 176 St., tel. 486-6090; zapisnikar Joseph Malečkar; nadzorni odbor: John Poznik, John Habat, Stefka Koncilja. — Seje in sprejemanje novih članov vsako drugo sredo v mesecu ob 2. uri pop. v Slov. domu na Holmes Avenue. (223)

FEDERACIJA KLUBOV SLOV. UPOKOJENCEV NA PODROČJU VELIKEGA CLEVELANDA
Predsednik Krist Stokel, I. podpredsednik Joseph Okorn; 2. podpred. Anton Perusek; tajnik Wm. Kennick, 2875 Rockefeller, 943-3670; zapisnikar John Trcek, blagajnik Andy Bozich; nadzorni odbor: Joseph Babnik, Louis Dular, in Leon Polsak. — Seje so vsake tri mesece. Sklicuje jih predsednik po potrebi. (224)

AMERIŠKI-SLOVENSKI POKOJNISKI KLUB, V BARBERTON, OHIO.
Preds. Louis Arko, podpreds. Aug. Maver, tajnica - blagajničarka Mary Sustersic, 405 Van Street, Barberton, Ohio 44203, tel. 753-2135, (225)

zapisnikar, Anton Okolish, nadzornice, Josephine Platner, Frances Zagar, Lucy Učič. — Seje vsak prvi četrtek v mesecu, ob 2. uri popoldne, v Slovene Center!

Samostojna društva

SAMOSTOJNO PODPORNO DRUŠTVO LOŽKA DOLINA
Predsednik Frank Baraga, 1144 E. 71 St.; podpredsednik John Lekan, taj. Frank Bavec, 1097 E. 66th St. Tel. HE 1-9183; blagajnik John J. Leskovec, 377 E. 320 St., Willowick, O.; nadzorniki: John Lokar, Frank A. Turek in Anthony Petkovšek; zastopnik z klub SND Frank Bavec, za SD na Holmes Ave. Albert Marolt in Albin Lipold, za konferenco SND Albert Marolt. — Seje se vršijo vsako tretjo sredo v januarju, aprilu, juliju, oktobru in glavna seja v decembru v Slovenskem Narodnem Domo, soba št. 4 staro poslopje. Društvo sprejema nove člane od 16. do 45. leta s prosto pristopnino in zdravniško preiskavo. Društvo plačuje \$300 smrtnine in \$7 na teden bolniške podpore. Assessment je \$1 mesečno. Za sprejem ali pregled novih članov so vsi slovenski zdravniki. Za nadaljnje informacije se obrnite na društvene zastopnike. (223)

SLOVENSKI AKADEMIKI V AMERIKI — S.A.V.A.
Jože Odar, predsednik, 6605 Bonna Ave. Cleveland, O. 44103; Vida Dolenc, I. podpred., 362 Wesley St. E., Toronto 5, Ont., Canada; Marija Zupan, II. podpred., 1259 E. 61st St., Cleveland, O. 44103; Anci Steele, tajnica, 929 E. 78th St., Cleveland, O. 44103; Darko Medved, blagajnik, 86 Fern Ave., Toronto 3, Ontario, Canada; Ludvik Bugar, urednik Odmevov, 1702 Linden St. Ridgewood, N.Y. 11227; in Sergej Delak, urednik — Odmevi, 1167 E. 18th Street, Brooklyn, N.Y. 11230. (223)

SLOVENSKA TELOVADNA ZVEZA V CLEVELANDU
Duhovni vodja Rev. Jože Falež, starosta Janez Varšek, tajnica in blagajničarka Zalka Zupan, 1259 E. 61 St. Cleveland, O. 44103, načelnik Milan Rihtar, vadiateljski zbor: Milan Rihtar, Janez Varšek, France Tominc, Marija Rihtar. (223)

BALINCARSKI KLUB
Predsednik Milan Jager, I. podpreds. Stanley Grk, II. podpreds. Stanley Vesel, tajnik John Korosec, 15807 Groveswood Avenue, Cleveland 10, O., Phone: IV 1 3794; blagajnik Joseph Ferra; zapisnikarica Mary Bozic; nadzorniki: Tony Prime T. Umek in Viktor Bergoc. Balinarski referent: Andy Bozic; natakari Louis Čebul; Kuharice: Rose Čebul, Kristina Jager, Rose Ribar, Johanna Perko. Seje se vrše vsako četrto soboto v mesecu v Slov. celavskem domu na Waterloo Rd. Balinarski večeri so: ponedeljek, torek sredo, in sobota zvečer, nedelja popoldne in zvečer. (223)

ŠTAJERSKI KLUB
Predsed. Ivan Novak, podpredsed. Stanko Kodrin, taj. Anica Gjerek, 1264 E. 59 St., 432-2981 blag. Martin Antloga, odbor. Karl Fais, Martin Valenčak, Slavica Turjanski, Slavko Zagmajster, Lojze Burjes, Janez Gorican; nadzor. Ivan Vinkler, Karl Gumzej in Jože Zelenik; razsod. Pavel Sirknik, Lojzka Feguš; gospodar. Avgust Gselman, gosp. pom. Avgust Sepetave, dopis. dr. Jože Felician, kuh. Lojzka Feguš in Avgust Gselman. (223)

SLOVENSKA FOLKLORNA SKUPINA KRES

Voditeljici skupine: ga. Eda Vovk in ga. Breda Lončar. Predsednik Ivan Zupančič, podpredsednik Tone Ovsenik, tajnica Cvetka Ovsenik, 7505 Cornelia Ave., Cleveland, Ohio 44103, telefon UT 1-3118, blagajnik Ivan Zakrajšek, odborniki: Marta Potočnik, Stane Mrva, Lojze Pugelj, Peter Jančar. Redna seja se vrši vsak prvi petek v mesecu. (223)

ZVEZA DRUŠTEV SLOVENSKE PROTIKOMUNISTIČNE BORBE

Predsednik Karel Mauser; podpredsedniki so vsi predsedniki krajevnih odborov DSPB; tajnik Jože Melaher, 1143 Norwood Rd., Cleveland, O. 44103; blagajnik Ciril Preželj, Toronto, Ont., Canada; tiskovni referent Otmar Mauser, Toronto; nadzorni odbor: Franc Šega, Anton Meglič, Cleveland, Jakob Kranjc, Toronto; razsodišče: Frank Medved, Andrej Percic, Gilbert, Minn., Tone Muhič, Toronto. Zgodovinski referent prof. Janez Sever, Cleveland. (223)

SLOVENSKI ŠPORTNI KLUB

Predsednik Mario Percic, podpred. Charlie Lončar, tajnica Marija Melaher, 1143 Norwood Rd., Cleve., Ohio 44103, tel. 881-2641, blagajnik Stane Mrva, odborniki: Jože Košir, Jaro Gogala, Milan Rihtar, Marinka Mrva in France Sever, preglednik Majda Stanonik, Pavle Košir, duhovni vodja č.g. Jože Falež. (223)

BARAGOVA ZVEZA

(Sixth and Fisher Streets, Marquette, Michigan)
Predsednik Msgr. F. M. Scheringer, podpredsednik Rev. Jožef Kichak, ekse. taj. in urednik Father Howard Brown, tajnik Rev. Tomaž Ruppe blag. Msgr. Nolar McKevitt. Letna članarina \$1, podporni član, letno \$5, dosmrtno članstvo \$50.00, dosmrtno članstvo za družine in organizacije \$100.00. Vsi člani dobivajo The Baraga Bulletin, ki izhaja štirikrat na leto. Društvo krije stroške za delo za priglasenje škofa Baraga blaženim in svetnikom. (223)

MLADI HARMONIKARJI

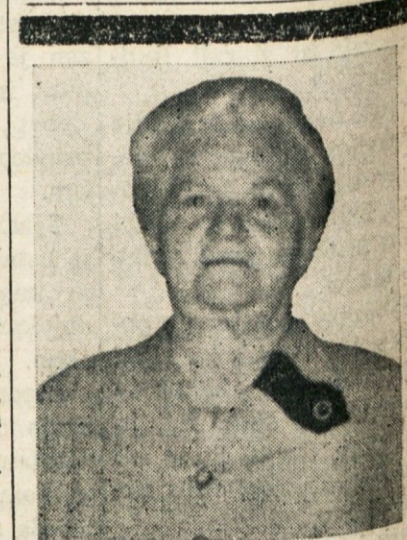
Slovenski harmonikarski zbor dečkov in deklic pod vodstvom učitelja Rudija Kneza, 679 E. 157 St. Cleveland, Ohio 44110, telefon 544-4256. Poslovodkinja ga. Marica Lavriša, 1004 Dillewood Rd. tel. 481-3768. (223)

TRETI RED SV. FRANCISKA

Duhovni vodja Rev. Julius Slapsak, predsednica Mrs. Frances Lindic, tajnica Mrs. Frances Petric, blagajnica Mrs. Stephanie Novak. Shodi so vsako drugo nedeljo v mesecu ob 2 popoldne v cerkvi sv. Lovrenca v Newburghu. (223)

ZELENA DOLINA

Predsednik Karl Fais; tajnik Lojze Ferline, 915 E. 73 St., tel. 431-8447; blagajnik Rudi Kristavnik; gospodar Jože Zelenik; odborniki: John Vinkler, Matija Kavav, Rudi Fais, Kristina Ferline, Ivanka Kristavnik, Ivanka Zelenik, Angela Kavav in Sophie Vinkler. (223)

V BLAG SPOMIN OB DESETI OBLETNICI ODKAR JE V GOSPODU PREMINULA NAŠA LJUBLJENA SOPROGA IN MAMA

Uršula Zobec

Izdihnila je svojo plemenito dušo dne 19. novembra 1959

Gospod, daruj ji mir, naj večna luč ji sveti, ker si dobrote vir, uživa raj naj sveti.

Zalujoči: soprog FRANK, otroci in ostali sorodniki Cleveland, Ohio, 19. nov. 1969.

K S K J

AMERIŠKA SLOVENSKA KATOLISKA JEDNOTA

(K.S.K.J.)

NAJSTAREJŠA SLOVENSKA KATOLISKA PODPORNIA ORGANIZACIJA V AMERIKI

sprejema moške in ženske od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu.

- izdaja najmodernejšo vrsto zavarovalnic za odrasle in za mladino;
- od \$500.00 do \$15,000.00 posmrtnine
- za onemoglost, poškodbe in operacije do vsote \$600.00
- za odrasle člane bolniško podporo
- članom posodi denar za nakup doma.

Za seznam in pojasnila o tajniku ali tajnici v vaši okolici izpolnite izresek in pošljite na glavni urad K.S.K.J.

AMERICAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION (K.S.K.J.)
351-353 No. Chicago St.
Joliet, Illinois 60431

Radi bi več pojasnila o K.S.K.J. ter ime in naslov tajnika(ice) v naši okolici.

IME
NASLOV
MESTO
DRŽAVA CODE

ČE SE SELITE

Izpolnite ta odrezek in ga nam takoj pošljite. Ni potrebno, da nam pišete pismo. Naslove menjamo dvakrat tedensko. Navedba starega naslova je nujna

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio 44103

Moj stari naslov:

Moj novi naslov:

MOJE IME:

PROSIMO, PISITE RAZLOČNO

CHICAGO, ILL.

FEMALE HELP

HELP WANTED

LADIES

(AGE IS NO PROBLEM)

NEEDED IMMEDIATELY

For light line work in our modern NEW Food Processing Plant.

DAY SHIFT — 7:30 A.M. - 4:00 P.M.

HOUSEWIVES SPECIAL SHIFTS

9 A.M. — 3 P.M. OR 5:30 P.M. — 11:30 P.M.

WE WILL TRAIN UNIFORMS FURNISHED
EXCELLENT BENEFITS MUSIC WHILE YOU WORK

Apply in person 9 a.m. - 5 p.m.

Monday through Friday

Saturday 9 a.m. - 1 p.m.

POLO FOOD PRODUCTS CO.

601 E. Algonquin Rd. Schaumburg, Illinois

½ mile west of Meacham Rd. on Route 62 (225)

MALE HELP

PRESSMEN

VERTICAL PRESS
FRINGE BENEFITS, GOOD HOURLY RATE
CALL OR SEE
MR. GEO. PILLER

CARL GORR COLOR CARD. CO.

4242 W. FILLMORE